

ת"פ (ירושלים) 1136-09-21 - מדינת ישראל נ' ראשד אבו חאמד

ת"פ (ירושלים) 1136-09-21 - מדינת ישראל נ' ראשד אבו חאמד מחוזי ירושלים

ת"פ (ירושלים) 1136-09-21

מדינת ישראל

נגד

ראשד אבו חאמד

בית המשפט המחוזי בירושלים

[26.09.2024]

כבוד השופטת דנה כהן-לקח

ע"י ב"כ עו"ד ברכה בן אדרת (פמ"י)

ע"י ב"כ עו"ד שי נודל

גזר דין

רקע

1. ההליך שבכותרת הוגש בספטמבר 2021. בירוורו ארך זמן שכן בתחילה הנאשם לא אותר, ולאחר מכן התברר כי הוא סטודנט ללימודי רפואה ברומניה ומשכך במרבית ימות השנה הוא שוהה שם. בהתאם לכך, הדיונים בתיק התקיימו בעת שהנאשם הגיע לחופשות בישראל מלימודיו בחו"ל.

בינואר 2023 הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון. בהתאם לכך, הנאשם הודה בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירות הבאות: מעשי פזיזות ורשלנות לפי סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או: החוק); וכן חבלה במזיד לרכב לפי סעיף 413 לחוק.

במסגרת הסדר הטיעון בין הצדדים, הוסכם כי הנאשם יורשע בדין. עוד הוסכם כי המאשימה תעתור לעונש של 9 חודשי מאסר בפועל שיכול שירוצו בעבודות שירות אם הנאשם ימצא כשיר לכך, וכן תעתור למאסר מותנה, קנס ופיצוי לנפגעי העבירה. ההגנה תהיה חופשית בטיעוניה לעונש.

2. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן בהן הודה הנאשם במסגרת הסדר הטיעון האמור, ביום 25.4.2021 בשעה 15:15 או בסמוך לכך, נסעו האחים עלאא הלסי ומחמוד בשארה (להלן: עלאא ומחמוד, וביחד: האחים) ברכב מסוג מאזדה (להלן גם: המאזדה), מרח' דרך חברון לכיוון רח' האומן בירושלים. עלאא נהג ברכב ומחמוד ישב לידו. אותה עת, נסע בכביש הנאשם כאשר הוא נוהג ברכב מסוג פולקסוואגן פסאט. זמן קצר קודם לכן, אירעה על הכביש היתקלות בין הנאשם ובין האחים, אשר פרטיה אינם ידועים במדויק למאשימה. בעקבות כך, הנאשם פנה עם רכבו מרח' דרך חברון לרח' האומן. מיד לאחר מכן, פנו האחים בעקבותיו ובמהלך הפנייה פגעו הרכבים אחד בשני. בתגובה לכך, ניסה עלאא לחסום את הנאשם עם הרכב בו נהג, אך הנאשם חמק ממנו עם רכבו. מיד לאחר מכן, הנאשם נצמד עם הרכב בו נהג, לרכבם של האחים. שני הרכבים התקדמו מעט כאשר הם צמודים אחד לשני עד אשר ניגח הנאשם עם רכבו את רכבם של האחים, והמשיך בנסיעה כאשר האחים נוסעים בעקבותיו. לאחר כ-600 מטרים הנאשם עצר את רכבו ברמזור אדום בצומת הרחובות האומן והתעשייה, והאחים עצרו עם רכבם מאחוריו. מיד עם עצירת הרכב, יצא מחמוד במהירות מהרכב בו ישב, ניגש לרכבו של הנאשם ופתח את הדלת הימנית הקדמית. במקביל לכך, יצא הנאשם מרכבו והחל לרדוף אחרי מחמוד. בד בבד יצא עלאא מרכבו, ניגש לתא המטען של הרכב, הוציא ממנו מפתח ברגים, רץ לכיוון הנאשם, והשליך את מפתח הברגים לעבר הנאשם. בשלב זה התנפלו האחים על הנאשם והחלו להכות אותו נמרצות באגרופים רבים, תוך שעוברי אורח מנסים להפריד ביניהם ללא הצלחה. בשלב מסוים במהלך התקיפה המתוארת לעיל, הצליח הנאשם להשתחרר מאחיזתם של האחים, נמלט חזרה לכיוון רכבו, ואסף מהכביש את מפתח הברגים שהשליך עלאא. בעוד עוברי האורח מנסים להרגיע את הרוחות ולהפריד בין הצדדים, הנאשם ניגש לעבר רכב המאזדה של האחים, הטיח בחוזקה את מפתח הברגים פעמיים בשמשה הקדמית של המאזדה, שבר באמצעותו את המראה הימנית של המאזדה ונכנס חזרה לרכבו. לאחר מכן הנאשם המשיך בנסיעתו על רח' האומן כאשר האחים נוסעים בעקבותיו. בהגיעם לכיכר בצומת הרחובות האומן והסדנא, הסתובב הנאשם עם רכבו בכיכר. בשלב זה, ובעודו נוסע מסביב לכיכר, ניגח אותו עלאא עם רכבו כך שרכב הנאשם נדחף קדימה ועשה סיבוב של 90 מעלות, עלה על אי התנועה בכיכר, ופגע כתוצאה מכך ברכב פולו לבן שנסע מלפניו. לאחר הפגיעה, נמלטו האחים מהמקום ברכבם, וחזרו כעבור מספר דקות כאשר כוחות המשטרה כבר הגיעו למקום. כאמור, בגין המעשים האמורים, הנאשם הורשע לפי הודאתו בכך שנהג ברכב בדרך נמהרת או רשלנית שיש בה כדי לסכן חיי אדם או לגרום לו לחבלה; וכן פגע במזיד ברכב או בחלק ממנו.

3. בהסכמת הצדדים, הועבר לעיוני דיסק ובו שני סרטונים שתיעדו קטעים מרכזיים באירוע נושא כתב האישום המתוקן. כמו כן, המאשימה נתנה הסכמתה להזמנת תסקיר שירות מבחן לעונש, והוא מונח לפניי.

תסקיר שירות המבחן

4. מהתסקיר עולה כי הנאשם הוא בן 27, נעדר עבר פלילי, רווק, בן בכור להוריו. הנאשם סיים 12 שנות לימודים עם תעודת בגרות ירדנית. ההורים מימנו לילדיהם לימודים גבוהים, כאשר אחותו הצעירה של הנאשם היא רופאת שיניים, ואילו הנאשם לומד לימודי רפואה ברומניה. בחופשות בין הסמסטרים, הנאשם חוזר ארצה ועובד עם אביו בעסק שבבעלות האב. השנה הנוכחית היא שנת הלימודים השישית והאחרונה של לימודי הרפואה של הנאשם ברומניה, לאחריה מעוניין הנאשם להשתלב בסטאז'.

הנאשם נטל אחריות על מעשיו לפני שירות המבחן, והביע צער וחרטה על התנהלותו. הוא שלל היכרות קודמת עם שני האחים, ותיאר את האירוע נושא כתב האישום המתוקן כאירוע מתגלגל ולא מתוכנן מראש. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מצליח להתבונן באירוע בצורה מורכבת, כאשר לצד תחושתו כי הוא נפגע על-ידי האחים שפעלו נגדו באלימות, הוא מסוגל במקביל לבחון את אחריותו האישית לכך שלא פעל באופן שקול, וכן לבחון את הנקודות בהן הוא יכול היה לעצור את התפתחות הסיטואציה. כמו כן, הנאשם הצליח לבחון אלטרנטיבות להתנהלותו, כגון אפשרות פנייה לגורמי משטרה והתבצרות ברכבו עד הגעתם ללא נקיטה בפעולת נקם.

הנאשם תיאר לשירות המבחן כי לרוב במצבי לחץ הוא נוטה להתמודד בדרכים מקדמות של שיח ויישוב סכסוכים יעיל, בעוד שבאירוע נושא כתב האישום המתוקן הוא פעל בדרך אימפולסיבית והישרדותית שאינה אופיינית לו, מתוך תחושה של סכנת חיים ממשית. הנאשם הוסיף וסיפר לשירות המבחן כי לאחר האירוע התמודד עם תחושות קשות ששירות המבחן ציין כי הן בעלות אופי פוסט-טראומטי, לרבות דכדוך, חרדה, מחשבות טורדניות, סיוטים וקשיי שינה. כמו כן, הנאשם תיאר חששות כבדים מפני השלכות ההליך המשפטי על חייו ועל עתידו המקצועי.

שירות המבחן התרשם כי ברקע ביצוע העבירות, היותו של הנאשם נתון אותה עת ללחץ כבד בחייו תוך העדר כלים להתמודד עם תחושות של חוסר אונים ופחד קיומי שעלו בו במהלך האירוע. שירות המבחן הוסיף והתרשם מיכולתו של הנאשם להתבוננת פנימית ומסיכוי גבוה מצדו להיעזר בטיפול, אולם ציין כי שילוב בטיפול לא התאפשר שכן על הנאשם לשוב בקרוב ללימודי הרפואה ברומניה.

מבחינת גורמי סיכוי לשיקום - שירות המבחן ציין כי הנאשם הוא צעיר בעל יכולות תפקודיות מרשימות שבאו לידי ביטוי בתחום הלימודי לאורך השנים, ובלימודי הרפואה זו השנה השישית. כמו כן, שירות המבחן התרשם ממערכות תמיכה משמעותיות בחיי הנאשם, לרבות מערכת משפחתית שנחווית כיציבה, ערכית וחזקה. התרשמותו של שירות המבחן היא כי בדרך כלל לנאשם ישנן יכולות ויסות תקינות, כאשר ניכר כי באירוע נושא כתב האישום המתוקן הנאשם נפגע באופן משמעותי על-ידי האחים. כל אלה, לצד ההתרעה הרבה של ההליך המשפטי, וכן לקיחת האחריות ויכולת ההתבוננת של הנאשם על חלקו בעבירות, מהווים לשיטת שירות המבחן גורמי סיכוי לשיקום.

לצד זאת, שירות המבחן ציין כי הצפיות המשפחתיות מהנאשם כבן הבכור היו לאורך השנים וגם כיום גבוהות מאד, דבר המייצר אצל הנאשם תחושות של לחץ רב וחשש מפני כישלון. כל אלה, לצד התנהלותו האימפולסיבית והאלימה באירוע, מהווים גורמי סיכון להישנות עבירות.

במכלול השיקולים, שירות המבחן העריך כי רמת הסיכון להישנות עבירות אלימות היא נמוכה, ורמת המסוכנות באם תישנה נמוכה גם היא.

במישור ההמלצה - שירות המבחן ציין כי לצד חומרת העבירות והאימפולסיביות המאפיינת אותן, ההתרשמות היא מנזק קונקרטי משמעותי שעלול להיגרם לנאשם באם יורשע, נוכח הסיכון לעתידו כרופא. בהתחשב בכך, וכן בהתחשב בגיל הצעיר, העדר עבר פלילי, ההרתעה הממשית נוכח ההליכים המשפטיים הנוכחיים, לקיחת האחריות ושאר חלקיו המתפקדים של הנאשם - שירות המבחן המליץ להימנע מהרשעה בדין. כמו כן, שירות המבחן המליץ כענישה חינוכית-שיקומית על צו של"צ בהיקף של 220 שעות למשך שנה, וכן התחייבות להימנע מעבירה כענישה הצופה פני עתיד. בהקשר זה, הבקשה היא להתחיל את ריצוי עבודות השל"צ בחודש אוגוסט 2025 - בתום שנת הלימודים הנוכחית והאחרונה של לימודי הרפואה ברומניה - וזאת כדי להימנע מפגיעה בלימודיו של הנאשם. טיעוני הצדדים לעונש

5. המאשימה טענה למתחם עונש הולם שנע מ-12 עד 30 חודשי מאסר בפועל. בהתאם להסדר הטיעון בין הצדדים, המאשימה הסכימה לחריגה לקולא משיקולי שיקום מהמתחם הנטען על-ידיה, ועתרה לעונש של 9 חודשי עבודות שירות, לצד ענישה נלוות של מאסר מותנה, קנס ופיצוי.
- הסנגור טען כי בנסיבות המקרה דנן, מתחם עונש הולם מבוסס כולו על ענישה מותנית. הוא הבהיר כי נוכח הסדר הטיעון בין הצדדים, הוא אינו עותר לביטול הרשעה על אף ששירות המבחן המליץ על כך. במישור העונשי, הסנגור טען כי ראוי להסתפק בעונש מאסר מותנה, ולכל היותר להטיל של הנאשם צו של"צ לפי המלצת שירות המבחן. יוער כי באי כוח שני הצדדים הגישו אסמכתאות מן הפסיקה לתמיכה בטיעוניהם העונשיים. מתחם העונש ההולם
6. כפי שפורט לעיל, הצדדים באו להסדר טיעון מסוג "הסדר טווח" שכלל תקרה עונשית של 9 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, בעוד ההגנה חופשית בטיעוניה לעונש. בהלכה הפסוקה נקבע כי: "אף אם יש הסכמה בין הצדדים לטווח ענישה, שהוא תוצאה של כוח מיקוח הצדדים, על בית המשפט לבחון את מתחם הענישה, המהווה קביעה נורמטיבית בדבר האיזון הראוי שנקבע על ידי המחוקק" (ע"פ 6197/20 מדינת ישראל נ' גולאני, פס' 16 (28.11.2021); ההדגשות במקור הושמטו). לא הייתה מחלוקת לפניי על תחולתה של הלכה זו במקרה דנן, שכן הטיעונים לעונש של שני הצדדים התייחסו לקביעתו של מתחם עונש הולם. זאת ועוד; לא היה חולק לפניי כי שתי העבירות בהן הורשע הנאשם לפי הודאתו, מהוות אירוע אחד לצורך קביעתו של מתחם עונש הולם.
7. כידוע, בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע את המתחם האמור בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם, הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ומדיניות הענישה הנהוגה.
8. הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם הם שמירה על שלום הציבור ובטחונו ועל שלמות הגוף והנפש; שמירה על רכוש הזולת; וכן הגנה על בטיחות המשתמשים בדרך ועל שגרת חיים תקינה.

9. נסיבות ביצוע העבירות פורטו בפס' 2 לדבריי לעיל, ואני מפנה לפירוט המובא שם. לקולא, ניתן להצביע על נסיבות הביצוע הבאות: (א) הנאשם לא יזם את המעשים מלכתחילה. מדובר במעשים בלתי מתוכננים שבוצעו במסגרת אירוע "מתגלגל" על הכביש. ניתן להניח שהנאשם חש בהלה וסכנה כתוצאה מהפגיעה של שני הרכבים אחד בשני, וכתוצאה מניסיונו של עלאא לחסום את הנאשם עם רכבו בתחילת האירוע. (ב) בעת ששני הרכבים עצרו ברמזור אדום, מחמוד יצא מהרכב בו ישב, ניגש לרכבו של הנאשם ופתח את דלתה הימנית הקדמית. במקביל, הנאשם יצא מרכבו. הנאשם החל לרדוף אחרי מחמוד לאחר שהלה יצא מרכבו ופתח את הדלת הקדמית של רכב הנאשם. (ג) הנאשם חווה מחוץ לרכבו אירוע מפיחיד של אלימות ממשית שהופעלה כלפיו: תחילה עלאא השליך לעבר הנאשם מפתח ברגים, ולאחר מכן שני האחים התנפלו על הנאשם יחדיו והחלו להכותו נמרצות באגרופים רבים, תוך שעוברי אורח לא הצליחו להפריד ביניהם. ניתן להניח שכתוצאה מכך, הנאשם חש פגיעות, בהלה, חוסר אונים ומכאוב. (ד) בשלב הנסיעה בכיכר בצומת הרחובות האומן והסדנא, עלאא היה זה שניגח את רכב הנאשם עם רכבו, וגרם לו לפגוע ברכב אחר שלא היה קשור לאירוע. (ה) למרבה המזל, הנזק הפוטנציאלי שהיה טמון במעשיו של הנאשם לא התממש לכדי פגיעה בגוף. הנזק האקטואלי בגין מעשיו הנאשם היה רכושי בעיקרו (שבירת המראה הימנית של רכב האחים). לחומרא, אציין כדלקמן: (א) אף שניתן להניח שהנאשם חש בהלה וסכנה בתחילת האירוע כאמור לעיל כתוצאה מכך שעלאא ניסה לחסום את רכבו של הנאשם ללא הצלחה, הרי בהמשך לכך הנאשם לא ניתק מגע מהאחים, אלא הנאשם היה מי שנצמד עם רכבו לרכבם, ולאחר מכן ניגח את רכבם של האחים והמשיך בנסיעתו כשהאחים בעקבותיו. מעשה זה תרם להתדרדרות המשך האירוע, וכן היה עלול לסכן את שלום האחים ואת שלומם של יתר המשתמשים בכביש. (ב) לאחר שעלאא השליך לעבר הנאשם את מפתח הברגים, ולאחר ששני האחים התנפלו על הנאשם והיכו אותו נמרצות באגרופים רבים, הרי בשלב מסוים הנאשם הצליח להשתחרר מאחיזתם של שני האחים ונמלט לכיוון רכבו. בשלב זה הייתה לנאשם הזדמנות להיכנס לרכבו ולחדול מעימות עם האחים. תחת זאת, הנאשם אסף מהכביש את מפתח הברגים שקודם לכן עלאא השליך לעברו. בעוד עוברי אורח מנסים להרגיע את הרוחות, הנאשם ניגש מיוזמתו לרכבם של האחים, הטיח בחוזקה את מפתח הברגים פעמיים בשמשה הקדמית של רכב האחים, וכן שבר באמצעותו של המראה הימנית של רכב האחים. רק לאחר מכן נכנס הנאשם לרכבו והמשיך בנסיעתו. הרושם המתקבל מקריאת כתב האישום המתוקן ומצפייה בסרטוני האירוע, הוא שהנאשם פעל כך מתוך תחושת נקם ו/או איבוד עשתונות. (ג) ההתנהלות המתוארת התרחשה בטבורה של עיר, בכביש שאותה עת עשו בו שימוש רכבים אחרים שבהם נהגים ונוסעים, תוך סיכון שלום המשתמשים בדרך וביטחונם. (ד) אין לפניי טענה לסייג או לקרבה לסייג.

מבחינת החלק היחסי של הנאשם באירוע נושא כתב האישום המתוקן - אני סבורה כי חלקו היחסי של הנאשם שלפניי הוא נמוך ביחס לזה של עלאא, וגבוה ביחס לזה של מחמוד. בכל הנוגע לעלאא - אמנם, גם הנאשם וגם עלאא נהגו בכביש, כל אחד ברכבו, וניגחו אחד את רכבו של השני. עם זאת, בשונה מהנאשם שלפניי שלא תקף פיזית את האחים בגופם, הרי עלאא היה זה שהוציא את מפתח הברגים מתא המטען ברכבו והשליכו לעבר הנאשם, ולאחר מכן תקף נמרצות ביחד עם אחיו את הנאשם באגרופים רבים. בהתאם לכך, כפי שעוד יובהר להלן, עלאא הורשע לפי הודאתו בעבירה שהעונש המרבי הקבוע בחוק בגינה, חמור משמעותית ביחס לעונש המרבי הקבוע בחוק בגין העבירות בהן הורשע הנאשם שלפניי. אשר למחמוד - הוא נטל חלק פעיל בתקיפתו הפיזית של הנאשם באגרופים רבים ביחד עם אחיו עלאא. אין להקל ראש במעשים אלה, אולם יש לזכור כי מחמוד לא נהג ברכב בו ישב. לעומת זאת, הנאשם היה מי שנהג ברכבו וניגח את רכבם של האחים באופן שסיכן אותם ואת יתר המשתמשים בדרך, וכמו כן גרם לחבלה ברכבם של האחים.

10. בכל הנוגע למדיניות הענישה הנוהגת - העונש המרבי הקבוע בחוק בגין עבירה של חבלה במזיד ברכב בה הורשע הנאשם שלפניי, הוא מאסר 5 שנים. העונש המרבי הקבוע בחוק בגין עבירה של מעשה פיזיות ורשלנות הוא מאסר 3 שנים. מדובר בעבירות שברגיל הן בסמכותו העניינית של בית משפט השלום. המאשימה הפנתה בטעוניה למתחם עונש הולם שנקבע בגז-דיני בת"פ (מחוזי י-ם) 10782-07-22 מדינת ישראל נ' פלוני (11.4.2024). עם זאת, המאשימה הסכימה כי שם היה מדובר במקרה חמור יותר מהמקרה דנן, הן מבחינת טיב העבירות בהן הורשע הנאשם באותה פרשה, והן מבחינת חומרת המעשים שנדונו באותו מקרה. לפיכך אין ללמוד ממתחם העונש ההולם שנקבע שם, לעניין שלפניי.

לצורך בחינת הענישה הנוהגת, ניתן להפנות לצרכי המחשה לרע"פ 1454/14 אבו סנד נ' מדינת ישראל (26.2.2024). המבקש באותו מקרה הורשע בבית משפט השלום לפי הודאתו בעבירה של מעשי פזיזות ורשלנות ובעבירה של הכשלת שוטר. בית משפט השלום בירושלים הסתפק בעונש של קנס כספי. בית המשפט המחוזי בירושלים קיבל את ערעור המדינה, תוך שקבע מתחם עונש הולם שנע מ-3 עד 24 חודשי מאסר בפועל, והשית על המבקש באותה פרשה (שהיה בעל עבר פלילי ותעבורתי קודם), עונש של 5 חודשי מאסר בפועל. בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון נדחתה.

11. בהתחשב בעקרון ההלימה המהווה עקרון מנחה בענישה; בהתחשב בערכים שנפגעו; בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות; ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת - אני רואה לקבוע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם שלפניי נע ממספר חודשי מאסר בפועל ועד 24 חודשי מאסר בפועל.

אעיר כי המתחם האמור שקבעתי בעניינו של הנאשם שלפניי, נמצא בתוך שבין מתחם העונש ההולם שבית המשפט המחוזי קבע בגזר הדין שניתן בעניינו של עלאא -

12 עד 30 חודשי מאסר בפועל; ובין מתחם העונש ההולם שבית משפט השלום קבע בגזר הדין שניתן בעניינו של מחמוד - ענישה הצופה פני עתיד עד שנת מאסר בפועל (לגזרי הדין שניתנו בעניינם של שני האחים, ראו: פס' 13 לדבריי שלהלן). תוצאה זו תואמת את עמדותי בסוף פס' 9 לעיל, לפיה חלקו היחסי של הנאשם בפרשה בכללותה, נמוך ביחס לחלקו של עלאא, וגבוה ביחס לחלקו של מחמוד.

חריגה לקולא ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום

12. התיק שלפניי אינו שגרתי, שכן ישנו פער בין חומרת המעשים והצורך במסר מוקיע ומרתיע מפניהם, ובין הנתונים האישיים ושיקולי השיקום בעניינו הפרטני של הנאשם.

ברגיל, המעשים בגינם הורשע הנאשם היו יכולים להוביל לעונש מאסר בפועל, לכל הפחות בעבודות שירות. זאת נוכח הצורך להעביר מסר ברור כנגד מעשים מן הסוג הנדון בתיק זה, ועל מנת להרתיע מפני התלהטות יצרים בכביש שעלולה חלילה להוביל לתוצאות פוגעניות. עם זאת, כל מקרה חייב להיבחן לגופו. בנסיבותיו הקונקרטיים של הנאשם, אני סבורה כי ישנם שיקולי שיקום המצדיקים לחרוג לקולא מהמתחם בעניינו. למעשה, גם המאשימה הסכימה לכך, שהרי המאשימה עתרה מטעמי שיקום לעונש שלפי שיטתה חורג לקולא מהמתחם לו עתרה.

כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן, הנאשם הוא נעדר עבר פלילי. מהלך חייו היה תקין, הוא בעל יכולות גבוהות ונמצא כיום בשנת הלימודים השישית והאחרונה של לימודי רפואה ברומניה. האירוע נושא כתב האישום המתוקן חריג מאד בנוף חייו. הוא נטל אחריות מלאה על מעשיו, הודה בהם והביע צער וחרטה לפני שירות המבחן. אמנם הנאשם לא שולב בטיפול מחמת לימודיו בחו"ל שאינם מאפשרים זאת, אולם לפי הערכת שירות המבחן גם במצב הנוכחי הסיכון להישנות עבירות אלימות אצל הנאשם הוא נמוך. אוסיף כי עצם הרשעת הנאשם בדין היא משמעותית בעבורו, בשים לב לשאיפותיו לקבלת רישיון רפואה בישראל. בין היתר על רקע זה, ההליך הפלילי וההרשעה בדין יצרו אצל הנאשם אפקט הרתעתי משמעותי במישור האינדיבידואלי.

שירות המבחן סבר כי עניינו של הנאשם מתאים לענישה תומכת שיקום. אף אני סבורה כך, וזאת נוכח קיומו של סיכוי של ממש לשיקום בעניינו של הנאשם בהתאם לסעיף 40ד(א) לחוק העונשין. במכלול נסיבות העניין, אני סבורה כי ראוי לאמץ את המלצתו העונשית של שירות המבחן ולחרוג מהמתחם לקולא תוך הטלת צו של"צ. עם זאת, נוכח חומרת המעשים שסיכנו את משתמשי הדרך ועל מנת להרתיע מפניהם, אני רואה להגדיל את היקף שעות השל"צ עליו המליץ שירות המבחן (220), כך שיוטלו על הנאשם 400 שעות של"צ. הנאשם יחל בביצוע צו השל"צ באוגוסט 2025 ואילך, קרי- לאחר חזרת הנאשם לישראל בתום שנת הלימודים הנוכחית ברומניה. בנוסף, אטיל על הנאשם עונש מאסר מותנה הצופה פני עתיד.

אעיר כי מאחר שהעבירות לא בוצעו ממניע כספי, אינני רואה להטיל על הנאשם קנס כפי שביקשה המאשימה בהודעה על הסדר הטיעון. אף אינני רואה לפסוק בגדרי ההליך הפלילי פיצוי לטובת האחים, בשים לב לטיב מעורבותם באירוע.

13. מבחינת עקרון האחידות בענישה - שני האחים הועמדו לדין פלילי, הורשעו לפי הודאתם, ודינם נגזר במסגרת הסדר טיעון פתוח לעונשים כדלקמן:

(-) עלאא הורשע לפי הודאתו בעבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין (עבירה שהעונש המרבי הקבוע לצדה בחוק הוא מאסר 20 שנים), וכן בעבירה של תקיפה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 382(א) ביחד עם סעיף 379 לחוק העונשין (עבירה שהעונש המרבי הקבוע בחוק לצדה הוא מאסר 4 שנים). כפי שצוין לעיל, בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופט א' רובין) קבע בעניינו של עלאא מתחם עונש הולם שנע מ-12 עד 30 חודשי מאסר בפועל. בהתחשב בנסיבות המקרה, ובשים לב לכך שעלאא הוא בעל הרשעות קודמות, נגזרו עליו 16 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו (ת"פ (מחוזי י-ם) 6932-05-21). מן הראוי כי עונשו של הנאשם שלפניי יהיה מקל משמעותית מהעונש שנגזר על עלאא וזאת ממספר טעמים: ראשית, הנאשם שלפניי הורשע בעבירות שהעונש המרבי הקבוע לצדן בחוק, נמוך באופן ניכר ביחס לעבירות בהן הורשע עלאא; שנית, כפי שהוסבר לעיל, החלק היחסי של הנאשם שלפניי באירוע בכללותו, נמוך ביחס לזה של עלאא. שלישית, בעוד שלחובת עלאא היו הרשעות קודמות בפלילים, הנאשם שלפניי נעדר עבר פלילי. לבסוף, בשונה מעלאא, בעניינו של הנאשם שלפניי מתקיימים שיקולי שיקום אינדיבידואליים המצדיקים חריגה לקולא ממתחם העונש ההולם כמפורט לעיל.

(-) מחמוד, שהיה בעת ביצוע המעשים הנדונים לפניי צעיר כבן 18.5 ונעדר עבר פלילי, הורשע לפי הודאתו בעבירה של תקיפה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 382(א) ביחד עם סעיף 379 לחוק העונשין (עבירה שהעונש המרבי הקבוע לצדה בחוק הוא מאסר 4 שנים). דינו של מחמוד נגזר בבית משפט השלום בירושלים (כב' השופטת ל' בבלי), תוך שנקבע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של מחמוד נע מענישה הצופה פני עתיד ועד שנת מאסר בפועל. בהתחשב בנסיבות המקרה ובשים לב לכך שמחמוד היה נעדר עבר פלילי, נגזרו עליו 160 שעות של"צ, מאסר מותנה וקנס בסך 500 ₪ (ת"פ (שלום י-ם) 50537-03-22). אמנם, הנאשם שלפניי הורשע בשתי עבירות שאחת מהן נושאת עונש מרבי של 5 שנות מאסר בפועל. כמו כן העבירה בה הורשע הנאשם שלפניי לפי סעיף 338(א)(1) לחוק ואופן נהיגתו על הכביש, טמנו בחובם סיכון לחיי אדם. לצד זאת, לא ניתן להתעלם מכך שהעבירה בה הורשע מחמוד היא עבירת אלימות שבוצעה על-ידי שניים שחברו זה לזה כדי לתקוף את הנאשם נמרצות באגרופים רבים כמתואר בכתב האישום המתוקן, על החומרה והסיכון הטמונים בכך. אזכיר כי גם הנאשם שלפניי וגם מחמוד הורשעו בעבירות שהן בסמכות עניינית של בית משפט שלום. על רקע כל אלה, על אף שחלקו היחסי של הנאשם שלפניי גבוה יותר בהשוואה לחלקו היחסי של מחמוד כמוסבר בסוף פס' 9 לדבריי לעיל, אינני סבורה כי מדובר בפער קיצוני בין השניים. שיקול זה עשוי לתמוך בכך שבעקבות החריגה לקולא ממתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם שלפניי מטעמי שיקום, יושת עליו אותו סוג עונש שהוטל על מחמוד - צו של"צ - הגם שהיקף שעות השל"צ שיוטל על הנאשם שלפניי (400), יהיה גבוה מהיקף שעות השל"צ שהוטל על מחמוד (160).

סוף דבר

14. נוכח הטעמים שפורטו, אני גוזרת על הנאשם כדלקמן:

- א. הנאשם יבצע שירות לתועלת הציבור בהיקף של 400 שעות על-פי התכנית שהוגשה על-ידי שירות המבחן אמש (25.9.2024). עליו להתחיל בביצוע צו השל"צ לא יאוחר מאוגוסט 2025.
- שירות המבחן יפקח על עבודת הנאשם ויהיה רשאי לשנות במידת הצורך את מקום ההשמה כפי שייקבע, ללא צורך בצו שיפוטי נוסף.
- מובהר לנאשם כי עליו לשתף פעולה עם שירות המבחן וכי עליו לבצע את השל"צ, שאם לא כן - אדון בעניינו מחדש.
- ב. מאסר על תנאי של 4 חודשים למשך 3 שנים מהיום, לא לבצע עבירה מן העבירות בהן הורשע. המזכירות תמציא העתק גזר דין זה לשירות המבחן למבוגרים.
- זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 ימים מהיום.
- ניתן היום, כ"ג אלול תשפ"ד, 26 ספטמבר 2024, בנוכחות הצדדים.